PÄIVÄSTÄ TOISEEN

On äärettömän tärkeää, että me Suomessa kokoamme joukot ja löydämme keinot ruuan vientiin. **RUOKAKULTTUURIASIAMIES ANNI-MARI SYVÄNIEMI, MTK**

KIELEN KIPINÖITÄ

Myrskyn tyyni silmä

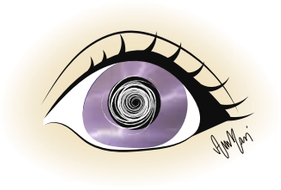

Kun oikein kovissa paineissa ja pyörityksessä ollaan, sanotaan että tulee lunta tupaan tai ollaan peräti myrskyn silmässä. Jälkimmäinen kielikuva on hyvä esimerkki asian kääntymisestä täysin päälaelleen.

Myrskyn silmän määritelmä on ”syklonin tyyni keskus”. Ja sykloni puolestaan on yhtä kuin matalapaine. Niissä ilmamassat liikkuvat kiertyen ja niiden mukana tulevat Suomenkin sateet. Tuulen kierre voi olla voimakas, mutta kierteen keskiössä eli myrskyn silmässä on hämmästyttävän tyyntä.

Milloin siis voimme sanoa olevamme kuvainnollisesti myrskyn silmässä? Silloin, kun meno on ankaraa ympärillämme, mutta omat olot ovat lokoisat.

Aleksis Kiven oravainen sammalvuoteellansa nukkui makeasti myrskyn silmässä.

JUHA NEVALAINEN

KIRJAT

Ennen ja jälkeen murhenäytelmän

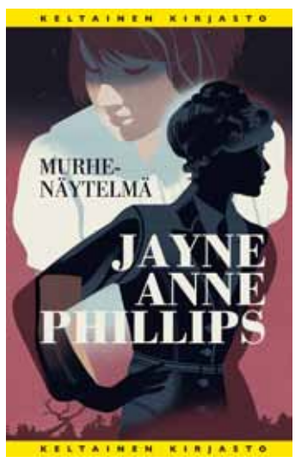

Yhdysvaltalainen kirjallisuuden professori **Jayne Anne Phillips** (s. 1952) tuli suomalaisille tutuksi heti esikoisteoksella Mustat kuviot (suom. 1982). Kaikki myöhemmätkin teokset on käännetty suomeksi. Arvostettu kirjailija on vieraillut Lahden kansainvälisessä kirjailijakokouksessakin.

Uusimman romaanin lähtökohdaksi hän on ottanut karmaisevan rikoksen kotikylästään 1930-luvulta. Useilla nimillä esiintynyt sarjamurhaaja Harry Powers valitsi kirjeenvaihtoilmoituksista uhrit, joille lupasi turvattua tulevaisuutta rinnallaan. Tähän verkkoon joutui myös nuori leski Asta Eicher kolmen lapsensa kanssa.

Phillips kuuli tapauksesta alunperin äidiltään. Tämä oli 8-vuotiaana kulkenut oman äitinsä kanssa ohi paikan, josta uhrit oli äskettäin kaivettu esiin. Utelias ihmisjoukko parveili alueella.

Vaikka Murhenäytelmä kertoo rikoksesta, sitä ei voi sanoa rikosromaaniksi. Teos yhdistelee teemoja ja tyylejä ja yllättää kehittelemällä yltiöromanttisia, onnellisia suhteita kaameuden vastapainoksi. Taitavasti Phillips näyttää aikakauden erityispiirteitä, tapoja ja kulisseja.

Kirjailija tuo tarinaan neljä kuvitteellistakin persoonaa, joista merkittävin on itsenäinen lehtinainen Emily. Hänen kauttaan seurataan lehdistön roolia, kun oikeudenkäynti alkaa.

Phillips eläytyy Eicherin perheen arkeen, heidän haaveisiinsa ja mahdollisuuksiinsa silloin, kun kaikki oli hyvin. Yhdeksänvuotiaalle taiteelliselle Annabel Eicherille hän antaa äänen kuoleman jälkeenkin. Myös perheen koiralla on tärkeä osuus tarinassa.

Alkutekstissä kirjailija esittelee työtapansa: ”Heidän ajatuksensa, havaintonsa ja keskinäiset suhteensa ovat kuviteltuja. Valokuvat, kirjeet, oikeuden pöytäkirjat ja otteet eri lehdistä on lainattu sellaisenaan alkuperäisistä dokumenteista.”

Murhaaja oli Hollannista siirtolaiseksi Iowan maaseudulle lähteneen perheen poika. Häntä Phillips ei pyri selittämään juuri enempää, kuin mitä dokumenteista on ilmennyt.

Aiheesta huolimatta lukukokemus ei ole painostava. Historian patinakin armahtaa. Mutta ajatuksissa nämä ihmiset elävät kauan.

ANELMA JÄRVENPÄÄ-SUMMANEN

Jayne Anne Phillips: Murhenäytelmä. Suom. Kersti Juva. 584 sivua. Tammi

Kysymyksiä Venäjästä ja vähän vastauksiakin

Perussuomalaisia lähellä olevan Suomen Perusta -ajatushautomon tuore artikkelikokoelma ei todellakaan häikäise nimellään. Venäjä, uhka vai mahdollisuus, sitä on kyselty riittämiin, mutta aina vain kysymys esitetään uudelleen.

Kirjan sisältö itsessään on piristävän kattaus erilaisia puheenvuoroja, jotka valottavat nykytilan lisäksi Venäjän asemaa ja kehitystä vuosisatojen taakse- sekä vähän eteenkinpäin.

Teos on kahdeksan asiantuntijan laatima kattaus suomalaista Venäjän-tietämystä. Mukana on professoreita ja tutkijoita eri yliopistoista ja tutkimuslaitoksista sekä pari valittua maallikkoakin.

Kattavaa asiantuntijavalikoimaa on kuitenkin turha odottaa.

Esimerkiksi Helsingin yliopiston Venäjän-tutkimusta koordinoivan Aleksanteri-instituutin tutkijoita kirjassa ei esiinny.

Se ei toisaalta ole yllättävää, sillä toinen teoksen toimittajista, Helsingin yliopiston Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen yliopistonlehtori **Arto Luukkanen** on aiemmissa kirjoituksissaan tehnyt kielteisen asenteensa instituuttia kohtaan hyvin selväksi.

Yhtenä näkökulmana kirja kannattaa lukea, kun muodostaa omaa mielipidettään Suomen ja Venäjän suhteista. Se, vastaako kirja itse asettamaansa kysymykseen, taitaa kuitenkin riippua lähinnä lukijasta.

JUHANI REKU

Venäjä: Uhka vai mahdollisuus. Avointa keskustelua Suomen Venäjä-suhteesta. 176 sivua. Suomen perusta.

Suomi loistaa poissaolollaan maailman suurimmilla ruokamessuilla

Suomi jättää jälleen väliin tilaisuuden markkinoida puhdasta ruokaa ja luontomatkailua. Maailman suurimmilla ruoka- ja maatalousmessuilla Berliinissä huomion vievät muut Pohjoismaat ja Venäjä.

KATJA LAMMINEN

Latvian osastoa rakennettiin kovalla tohinalla torstaina.

BERLIINI (MT)
Suomi loistaa poissaolollaan maailman suurimmilla ruoka- ja maatalousalan messuilla Berliinissä. Tänä vuonna Grüne Woche -messujen parrasvaloissa paistattelee Latvia virallisena yhteistyökumppanimaana.

Näyttävästi mukana ovat myös Viro, Norja ja Venäjä, joka täyttää kokonaisen messuhallin. Näytteilleasettajia on saapunut myös Ruotsista ja Tanskasta. Suomea ei messuluettelossa mainita.

Valtio mukaan osastoa pystyttämään

Tilanne on kiusallinen, sillä Suomessa on juuri polkaistu käyntiin elintarvikealan vientiohjelma Food from Finland. Tavoitteena on kaksinkertaistaa Suomen elintarvikevienti kolmeen miljardiin euroon vuoteen 2020 mennessä.

MTK:n ruokakulttuuriasiamiehen **Anni-Mari Syväniemen** mielestä maamme näkyvyys isoilla messuilla olisi tärkeää.

”Messuilla tehdään arvokasta mielikuvamarkkinointia. Muut Pohjoismaat mainostavatkin näyttävästi puhdasta ruokaa ja matkailumahdollisuuksia.”

Vuonna 2008 Suomella oli oma osasto Grüne Wochessa, mutta ponnistus jäi ainutkertaiseksi. Silloin maa- ja metsätalousministeriö rahoitti osaston pystyttämistä.

Pk-yrityksillä olisi annettavaa

Syväniemi kaipaa toimintaan jatkuvuutta: ”On äärettömän tärkeää, että me Suomessa kokoamme joukot ja löydämme keinot ruuan vientiin. Monen pk-yrityksen tuotteita olisi mahdollista viedä eri puolille kohdennetusti, jolloin ei välttämättä tarvita edes valtavia volyymeitä.”

Syväniemen odotukset kääntyvät Team Finlandin toimintaan. Viime lokakuussa Food fom Finland -ohjelmalla oli oma Suomi-osasto Pariisin Sialmessuilla.

Kyseessä on maailman suurin ruoka-alan ammattilaistapahtuma.

Kenties ensi vuonna Suomi on taas pelissä mukana myös Berliinin jättikokoisilla kuluttajamessuilla.

KATJA LAMMINEN

Grüne Woche -messut Berliinissä 16.–25.1. www.gruenewoche.de

» Messuilla tehdään arvokasta mielikuvamarkkinointia.«

ANNE-MARI SYVÄNIEMI

Suomen lippu ei tässä joukossa liehu.

GRÜNE WOCHE

Viro aikoo hurmata kävijät hirviburgereilla.

Latvialainen osaaminen on esillä Berliinissä.

Byrokratia kismittää mutta luomulla menee lujaa

BERLIINI (MT)
Tänä vuonna Grüne Wochen teemoja ovat ruuan turvallisuus, lähiruoka ja globaaleille markkinoille suunnatut luksustuotteet.

Juuri edellä mainituilla teemoilla Saksan maatalous aikoo ponnistaa hetkellisestä ahdingostaan. Saksan maataloustuottajien liiton puheenjohtaja **Joachim Rukwied** kertoi lehdistötilaisuudessa torstaina, että maatalouden investoinnit romahtivat viime vuonna liki kolmanneksella 6 miljardista neljään.

Toivoa kasvusta silti on, sillä ruuan tarve lisääntyy maailmassa väestön lisääntyessä. Lisäksi laatutuotteiden kysyntä kasvaa.

Lannoituskielto vähentää satoa

Rukwiedin mukaan viljelijöitä rassaa erityisesti EU:n luoma byrokratia ja lukuisat säädökset. Ne lisäävät maatalouden kustannuksia ja vähentävät tuottoa.

Konkreettinen esimerkki on kielto, ettei lannoitteita saa levittää enää lokakuun puolella.

”En ymmärrä, miksi lannoittaminen pitää lopettaa, kun kasvit voisivat vielä kasvaa ja hyödyntää ravinteita. Kiellon takia sato pienenee jopa 10–15 prosenttia”, Rukwied harmittelee.

Myös torjunta-aineiden käytön rajoitukset rassaavat.

Saksan luomumarkkinat yli 7,5 miljardia euroa

Toisaalta Saksa elää yhä enemmän luomusta. Luomutuotteiden myynti kasvoi vuonna 2013 yli 7 prosenttia.

Markkinat ovat yli 7,5 miljardin euron arvoiset.

Luomuviljelijöitä on Saksassa yli 23 000. Luomupeltojen ala on jo ylittänyt miljoona hehtaaria.

KATJA LAMMINEN

VIHREÄ VIIKKO

Maailman suurin

Maailman suurimmat ruoka- ja maatalousmessut Grüne Woche (Vihreä Viikko) järjestetään nyt 80. kerran.
Kävijöitä odotetaan reippaasti yli 400 000.
1 658 näytteilleasettajaa 68 maasta.
Tilaa 26 hallissa 130 000 neliömetriä.
Teemat ovat maatalous, ruoka, juoma, metsätalous ja puutarhanhoito.
Uutuutena oma näyttelyhalli, jossa esitellään ruokaa allergikoille ja vegaaneille.

Puoli miljoonaa nähnyt Mielensäpahoittajan

Tuomas Kyrön suosittuihin kirjoihin perustuva elokuva Mielensäpahoittajasta on noussut toiseksi suosituimmaksi kotimaiseksi elokuvaksi sitten Uuno Turhapuron kulta-ajan. Sen edellä on vain Pahat pojat vuodelta 2003.

Syyskuun alussa ensi-iltansa saanut Mielensäpahoittaja on kerännyt 470 353 katsojaa, kertoo elokuvan tuottajayhtiö Solar Films. Se ohitti **Matti Nykästestä** kertovan Matti -elokuvan.

Pahat pojat -elokuvan lukemiin on silti yhä matkaa. Sen on nähnyt teattereissa yli 614 000 katsojaa. Kaikki kolme elokuvaa ovat saman tuotantoyhtiön käsialaa.

Dome Karukosken ohjaaman elokuvan esitysoikeudet on Solar Filmsin mukaan myyty tähän mennessä jo Saksaan, Itävaltaan, Sveitsiin, Ranskaan, Kanadaan, Portugaliin, Eestiin, Liettuaan ja Turkkiin.

Viime vuoden suosituin elokuva on myös ehdolla parhaan elokuvan Jussi-palkintoon, Karukoski kilpailee parhaasta ohjauksesta ja **Antti Litja** parhaasta miespääosasta.

KAIJALEENA RUNSTEN

Puupäähattu-palkinto sarjakuvataiteilija Kari Korhoselle

Suomen sarjakuvaseuran Puupäähattu-tunnustuspalkinto on myönnetty Disney-sarjakuvistaan tunnetulle sarjakuvataiteilijalle **Kari Korhoselle**.

Vaikka useat suomalaiset tutustuvat sarjakuviin Aku Ankkaa lukemalla, ja moni oppii lukemaankin lehden avulla, vain harva suomalainen on päätynyt Aku Ankka -piirtäjäksi. Tällä hetkellä Korhonen on sarjassaan ainoa.

”Kahdenkymmenen vuoden aikana hän on ollut tekemässä yli 200 Disney-tarinaa, sadoista kansikuvista ja kuvituksista puhumattakaan. Korhonen on eräs Suomen tuotteliaimmista sarjakuvantekijöistä”, palkinnon perusteissa kerrotaan.

Korhonen on työskennellyt sekä yksin että yhteistyössä arvostettujen ankkapiirtäjien, kuten **Vicarin** ja **Daniel Brancan** kanssa.

Lastensarjakuvien lisäksi Korhonen on kuvittanut myös kolme satukirjaa.

”Huipputason ammattilainen”

”Teknisiltä taidoiltaan Korhonen on huipputason ammattilainen. Hänen kuvakerrontansa on luonnollisen sujuvaa ja hahmot ilmeikkäitä”, palkitsemisperusteissa kiitetään.

Korhosen tyyli erottuu palkitsijoiden mukaan selvästi. ”Hän osaa kääntää toisinaan varsin epätavallisen lähdeaineiston napakasti ankkamaailman asuun. Erityisesti pitkissä seikkailuissa Korhosen oivalluskyky ja laaja populaarikulttuurin tuntemus pääsee hienosti esille.”

MAIKKI KULMALA

Kari Korhosen töitä on esillä Galleria Sarjakuvakeskuksessa, Hämeentie 150 Helsinki, 19.1.–28.2.

JUSSI NUKARI/LEHTIKUVA

Aku Ankan piirtäjänä tunnettu Kari Korhonen palkittiin torstaina sarjakuvan kotimaisella pääpalkinnolla.

Raision seurakunnalle tunnustusta

Raision seurakunta ja seurakunnan ympäristöasiantuntija **Hannele Siltala** ovat saaneet evankelisluterilaisen kirkon ensimmäisen ympäristökasvatuspalkinnon.

Perusteluna on seurakunnan laaja-alainen, osallistava ja innostava ympäristökasvatus eri-ikäisten seurakuntalaisten parissa.

”Raision seurakunnassa on ollut kirkon ympäristödiplomi jo vuodesta 2007”, kertoo Siltala.

MT